

Hodnocení

diplomové práce Tomáše Marvana

Práva obětí trestných činů a možnosti jejich uplatnění v trestním řízení

Téma diplomové práce o rozsahu 77 stran vlastního textu je aktuální. Aktuálnost tématu je umocněna přijetím zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, který přinesl komplexní úpravu pomoci obětem trestných činů, dosud roztržštěnou do několika zákonů, a který novelizoval také trestní řád. Diplomant poukazuje správně na okolnost, že v posledních letech je zřetelný trend spočívající v posilování práv poškozeného a oběti trestného činu. Jedná se o přirozený vývoj, který reaguje na potřebu zlepšit postavení poškozeného vůči obviněnému, kterému je právní úpravou zajištěno v široké míře právo na spravedlivý proces. Poškozený byl naopak velice dlouho v rámci trestního řízení chápán pouze jako nositel důkazu.

Práce se skládá z úvodu a čtyř kapitol dále strukturovaných a z kapitoly páté nazvané „Úvahy de lege ferenda“. Autor v nich postupně pojednává o pojmu oběti trestného činu, o historii vývoje právního postavení poškozeného, o právech obětí trestných činů v českém trestním procesu a o porovnání české právní úpravy s právem a postavením poškozeného v USA.

Práce je vypracována na podkladě standardního okruhu odborných pramenů, rozčleněných na monografie, odborné časopisy (1 titul), dokumenty a právní předpisy a nakonec internetové zdroje, které jsou správně označeny. S použitými odbornými literárními prameny autor pracuje korektním způsobem.

Práce obsahuje výklad základních pojmů (poškozený, oběť trestných činů, práva obětí trestných činů v českém trestním řádu etc.). Diplomant správně poukazuje také na mezinárodně závazné dokumenty, které bylo nutno implementovat do českého právního řádu i na jisté nedostatky, které musí být pokud možno co nejdříve odstraněny.

Diplomovou práci zhodnocuje použití cizojazyčné (anglické) literatury, a zejména kapitola čtvrtá pojednávající o postavení oběti v právu Spojených států amerických, která má původní charakter a je informačně bohatá.

Diplomová práce Tomáše Marvana rozhodně splňuje předpoklady k ústní obhajobě. V této spojitosti bude žádoucí, aby se autor diplomové práce zaobíral otázkou, které právně závazné instrumenty evropského práva (týkající se oběti trestného činu) musí být ještě implementovány do českého trestního procesu.

Hodnocení práce: velmi dobře

V Praze 25. 3. 2015

Prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.,

Oponentský posudek
na diplomovou práci Tomáše Marvana
Práva obětí trestných činů a možnosti jejich uplatnění v trestním řízení

Diplomová práce Tomáše Marvana je v podstatě komentovaným výkladem ustanovení 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, doplněným úvodním výkladem o pojmu poškozeného, pojmu oběti trestného činu a rozdílu mezi poškozeným a obětí trestného činu. Text doplňuje kapitola informující čtenáře o pojmech poškozeného a oběti podle práva USA.

Obsahem práce je rozbor citovaného zákona č. 45/2013 Sb., přičemž základním pramenem, ze kterého diplomant čerpal, byly dva vydané komentáře k zákonu o obětech trestných činů.

Autor vypracoval práci na podkladě dostatečného počtu odborných literárních pramenů.

Nechybí abstrakt ani cizojazyčné resume i seznam klíčových slov.

Cílem autora, který uvádí hned na straně 5, měl být pokus přiblížit problematiku práv a postavení obětí trestných činů, jakož i její historický vývoj. Podle mého názoru se tento cíl autorovi podařilo splnit.

Jednou ze základních otázek je odlišení pojmu poškozeného od pojmu oběti trestné činnosti. Diplomant správně uvádí, že tyto pojmy se v některých směrech překrývají, ale jinak mají svůj samostatný význam.

Určitým nedostatkem diplomové práce je okolnost, že autor věnuje pozornost pouze samotnému pojmu oběť trestného činu a procesním právům obětí, aniž by se hlouběji zabýval procesními právy poškozeného. Je to pochopitelně obtížné, protože mnohde se tato práva překrývají, dublují a navíc zákon o obětech trestných činů je v některých směrech až mnohomluvný.

V páté kapitole od strany 67 do strany 76 diplomant rozvíjí na devíti stranách řadu úvah de lege ferenda a navrhuje i konkrétní legislativní změny (např. zavedení subsidiární žaloby, právo účastnit se vyšetřovacích úkonů, právo provádět důkazy, koncepční i konkrétní změny v adhezním řízení a vymáhání náhrady škody a další).

V práci jsem nenalezla zásadní věcné chyby nebo nedostatky.

Diplomová práce může být podkladem pro ústní obhajobu.

Otázka k obhajobě: Zastupování oběti trestného činu v trestním řízení.

Hodnocení diplomové práce: velmi dobře

V Praze 26. 3. 2015

JUDr. Marie Vanduchová, CSc.,